

ספרים חדשים מבית ההוצאה לאור

• עת האסף – הכרך "מילים ומילונאות" פותח את "עת האסף", אוספת מאמרים של פרופ' זאב בן-דור, דול חוקרי העברית שפעלו בארץ ישראל בזמן החדש. המאמרים המכונים בכרך זה מציגים בגישה עברית מאמרים על משמעותיותן ויחזוקן של מילים עבריות ארמיות; מאמרים והשימוש על מילונאות, ובייחוד דברים על מפעל המילון ההיסטורי ללשון העברית, שבן-דור היה יוזמו, מקומם ומצבם דומות.

לרכישת הספר בנחיר מבצע

• ענינים בלשניים ופילולוגיים בחקר העברית והארמית – הספר מכנס מאמרים של אליעזר א' בר-אשר סגל בחקר העברית והארמית לתקופותיהן וולוגיקן.

לרכישת הספר בנחיר מבצע

ביאליק ובן יהודה – מחלוקת בין מחדשים

לציון יום השנה למותו של המשורר הלאומי אנו מביאים את הראשון של שמאל אבנר, מנהל הארכיון והמחקר בבית ביאליק – הדברים נשארו בינם העברית תש"ף במחמם ביאליק.

"ביאליק חלק על דרכו של בן-יהודה ויחס לו להיסות יתר לחדש מילים בלא לכלל דא את העושר הלשוני הצפון במחזורות ההיסטוריים של השפה העברית. ביאליק ראה פסול בהעשרה חומצת נבלתי מבוקרת של הלשון, בתהליך שדמה לבית חרושת של מילים מיוזרות, ואת בן-יהודה הפס כ"משחית" אשר "קעקע את בית הלשון, ונשה בה פרצות לכל מי שיש ומלאכי תבלה". מכאן גם הפתיחות של המשורר מעתיבניו של בן-יהודה, משפיעי החדושים הורים, אשר בתום ראה "מוקנה ממתנת מאוס".

לקריאת ההרחבה מתוך גיליון אקדם 66

"בערך כ"י"

"תקציב המדינה לשהה זו הוא בערך כארבע מאות מיליארד שקלים".

ניסוחים דומות זה רוחים ביבור ואפילו נקרים פה ושם בכלי התקשורת, ואולם הם אינם תקינים. המילה בערך המילית כ"י שוות במשמעות בהקשר זה לציון קירוב או אומדן, אך הבאתן זו לצד זו היא כפילות שאין לה סוד.

לפי זה היסוד התקין הוא – "תקציב המדינה לשהה זו הוא כארבע מאות מיליארד שקלים" או "תקציב המדינה לשהה זו הוא בערך ארבע מאות מיליארד שקלים".

להרחבה בחשבה חדשה באתר

מילה להכיר - אברזין

ברזנט הוא בד חזק ואטום למום המשמש כסיו וציפוי (באנגלית: tarpaulin). החלפה העברית שנקבעה תמורתו היא **אברזין**.

המילה **אברזין** מופיעה בארמית של התלמוד הבבלי במשמעות "כסוי" (לאוקף לשלש): "מעיקרא משכא, השתא **אברזין**" (בבא קמא טו ע"ב). כלומר: מחילה (נקרא) 'עור', ענה (נקרא) 'כסוי'. כידוע התלמוד הבבלי לא הגיע לידנו בנוסח מנוקד, ולמילה הוצעו נקודים שונים **אברזין**, **אברזא** או **אברזין**.

אל הארמית הבבלית הגיעה המילה 'אברזין' מן הפרסית – abarzin – המורכבת משני יסודות: abar 'מעל', zeh 'אוקף'.

עוד על המילה נהתיק הגיע ללשוננו הברזנט

טופס דיווח על מפגע לשוני

בארכיון שלנו מונח את האוסף הנראה כאן, אך ישעבור בכך הכל נכתב עשורים מפורסם, נראה כי הוא שייך למציאות אחרת: "טופס דיווח על מפגע לשוני".

הציבור נקרא לדווח על "כל עוות, לקולט או פגיעה בלשון העברית ברשתות הריבוי, דיבור, כתובים, כותבים, כתיבה, בלתי, בעיתונים, ברדיו, בטלוויזיה, בשולט, טקסטים שרשימים של מסמכת שלטון, מסמכת דיבור, מפעלים, עסקים, שירותים ליבור וכד'.

המודעה פרסמה ככל הנראה באחד העיתונים בסוף שנות השבעים של המאה העשרים, ותחומה עלה "קרן הלשון העברית" – קרן קצוור. את הקרן יסד משה (אטינגר) אטה, והיא שמה לה למטרה לבער את הלשון מן השיח הציבורי, לחזק את מנמדה ואת נכונותה של השפה העברית, לערוך אותה, להעשירה ולהחיל אותה לחוגים רחבים.

לעיון במסמך ולהרחבה על פעילותה של קרן הלשון העברית

שאלה בעברית

תמיכה באקדמיה

